

ADOLFAS KUBILIUS- BALYS

1918 07 26–1946 03 09

Suimto Adolfo Kubiliaus fotografija iš baudžiamosios bylos

Adolfas Kubilius gimė 1918 m. liepos 26 d. Kretingos aps. Kartenos vls. Budrių k. Leono Kubiliaus ir Onos Daugintaitės-Kubilienės šeimoje. 1936 m. baigė Kretingos gimnaziją. 1940 m. pavasarį pašauktas į Lietuvos kariuomenę, tarnavo 2-ajame ulonų pulke. Tų pačių metų rudenį demobilizuotas.

Vokiečių okupacijos metais dirbo Kauno radiofone, vėliau – Vilniaus tabako fabrike. Studijavo žurnalistiką Vytauto Didžiojo universitete. Nuo 1943 m. pradžios, ėmus persekioti gestapui, gyveno nelegaliai. 1943 m. liepos mėn. įstojo į Lietuvos laisvės armiją (LLA), buvo jos centrinio štabo Vilniuje Organizacinio sektoriaus Ryšių skyriaus viršininkas. Rūpinosi antinacinės spaudos platinimu, naujų narių telkimu. 1944 m. rugpjūčio mėn. išvyko į vokiečių žvalgybos mokyklą Noihofe (Rytų Prūsija). Vadovavo penkių asmenų desantui, 1944 m. lapkričio 17 d. nuleistam į Platelių ir Alsėdžių miškus. Netoli Alsėdžių, Skirpsčių k., ūkininkų Pocių sodyboje, vėliau – ir kitose vietose įsirengė bunkerius, užmezgė ryšius su LLA Šiaulių apygarda ir jos vietos skyriais, taip pat Vanagų būriais Telšių, Kretingos, Mažeikių ir Tauragės apskrityse. Rūpinosi ginklų įsigijimu, rinko žinias apie Raudonąją armiją, karinių dalinių dislokaciją, technikos judėjimą. Gautas žinias siųstuvu perduodavo į Vokietiją. Palaikė ryšius su Telšių vyskupu Vincentu Borisevičiumi, iš kurio gaudavo paramą maistu. 1945 m. kovo mėn. kartu su Adolfu Eidimtu suvienijo Vanagų būrius į LLA Žemaičių legioną ir sudarė jo štabą: vadas – A. Kubilius, Organizacinio sektoriaus viršininkas – Šarūnas Jazdauskas, jo padėjėjas – Jonas Dūda, Žvalgybos skyriaus viršininkas – Algis Šertvytis, išdininkas – Antanas Každailis.

1945 m. balandžio 23 d. Vilkių kaime prie Alsėdžių suimtas. Kalintas NKGB Vilniaus vidaus kalėjime. 1946 m. sausio 9 d. LSSR NKVD kariuomenės karo tribunolo nu-teistas mirties bausme. A. Kubiliui ir dar keturiems jo bendrabyliams bausmė įvykdyta 1946 m. kovo 9 d. Vilniuje, NKGB centrinės būstinės rūsyje įrengtoje mirties bausmės vykdymo patalpoje. Palaikai slapta užkasti buvusio Tuskulėnų dvaro teritorijoje. 1994–1996 ir 2003 m. archeologinių kasinėjimų metu Tuskulėnų kapavietėje rasti nužudytųjų palaikai 2004 m. perkelti į Tuskulėnų rimties parke įrengtą koplyčią-kolumbariumą.